

Nefndasvið Alþingis
Allsherjar- og menntamálanefnd
Alþingishúsið við Austurvöll
101 Reykjavík
nefndasvid@althingi.is

Reykjavík 30. mars 2021

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á ýmsum lögum vegna stuðnings til smærri innlendra áfengisframleiðenda og heimildar til sölu áfengis á framleiðslustað (áfengisgjald, sala áfengis á framleiðslustað, mál 495).

Hinn 16. mars 2021 barst Samtökum ferðaþjónustunnar – SAF tölvupóstur þar sem óskað var eftir umsögn um frumvarp til breytingu á ýmsum lögum vegna stuðnings til smærri innlendra áfengisframleiðenda og heimildir til sölu áfengis á framleiðslustað (áfengisgjald, sala áfengis á framleiðslustað), mál 495, frá allsherjar- og menntamálanefnd Alþingis. Í frumvarpinu er mælt fyrir um stuðning við smærri innlenda áfengisframleiðendur, þ.e. þeir framleiðendur sem framleiða áfengi í atvinnuskyni til sölu eða vinnslu og framleiða innan við 1.000.000 lítra af áfengisvökva á almanaksári eigi rétt á allt að 50% afslætti af innheimtu áfengisgjalds og þá mælir frumvarpið fyrir um heimild smærri framleiðanda til að selja framleiðslu sína í smásölu á staðnum. Frumvarpið hefur verið yfirfarið á vettvangi SAF og vilja samtökin koma nokkrum athugasemdum á framfæri.

Inngangur

Frumvarp þetta og frumvarp dómsmálaráðherra um breytingu á áfengislögum snýst ekki um áfengisneyslu, aukið aðgengi eða aukin sýnileika á áfengi eða aukna markaðssetningu á áfengi. Frumvarpið sem er til umfjöllunar hér snýst um afslátt af áfengisgjaldi til smærri brugghúsa og að heimila þeim selja vöruna sína í smásölu á framleiðslustað. Þannig er breytingunum ætlað að styðja við atvinnurekstur sem nú þegar er til staðar til að gera þeim auðveldara að stunda sína starfsemi víðsvegar um landið.

Frumvarp dómsmálaráðherra

SAF vilja benda á umsögn sína um mál nr. 504. Mál nr. 504 er frumvarp dómsmálaráðherra um breytingu á lögum um áfengislög þar sem framleiðendum er heimilt að selja á framleiðslustað. Umsögn SAF um það mál hefur dagbókanúmer 1945. Það sem fram kemur um það frumvarp á vel við þetta frumvarp hér.

Ánægjulegt skref

SAF vilja byrja á því að lýsa yfir ánægju sinni með þessi tvö frumvörp, að það eigi að heimila smærri brugghúsum að selja áfengt öl í smásölu beint til viðskiptavina á framleiðslustað. Hins vegar mætti sameina hugmyndir beggja frumvarpa, með þeim hætti að úr þessu frumvarpi yrðu teknar þær hugmyndir að miða við framleiðslu innan við 1.000.000 lítra af áfengi á almanaksári og fella undir það alla framleiðendur af mismunandi vínanda. Hins vegar ætti ekki að vera neinn hámarksfjöld útseldra eininga í samræmi við frumvarp dómsmálaráðherra.

Bæði frumvörpin ganga ekki nógu langt og því skora Samtökin aftur á þingnefndina að taka upp frumvarp dómsmálaráðherra sem kynnt var á samráðsgátt stjórnvalda síðastliðið haust.

Veitingastaðir

Í fyrstu grein frumvarpsins er gert ráð fyrir afslætti til framleiðanda á áfengisgjaldi. Samtökin telja að það sé jákvætt að lækka áfengisgjaldið en það ætti hins vegar að lækka það með almennum hætti enda er áfengisgjaldið mjög hátt. Jafnræðisregla stjórnarskrárinnar og EES-samningsins leyfir tæplega umræddan afslátt. Því leggja samtökin til að áfengisgjald verði lækkað, þvert á alla.

Ef gefa á einhverjum rekstraraðilum afslátt af áfengisgjaldinu þá ætti að gefa veitingastöðum þann afslátt. Veitingastaðir eru í mikilli samkeppni og framlegð afar takmörkuð. Þannig var meðal- EBITDA 2019 um 7% sem er afar lágt og um 30% veitingastaða voru með neikvætt EBITDA. Áhrif COVID-19 með sóttvarnaaðgerðum stjórnvalda, takmörkun á opnunartíma og fjöldatakmörkunum hafa haft í för með sér að ekki er hægt að bjóða uppá viðeigandi þjónustu á veitingastöðum. Hefur það skapað griðarlegt óhagræði og rekstrarerfiðleika. SAF skora á stjórnvöld að koma til móts við rekstraraðila veitingastaða með því að veita þeim 50% afslátt af áfengisgjaldinu.

Samtökin áskilja sér rétt til að koma með frekari ábendingar á síðari stigum.

Virðingarfyllst

F.h. Samtaka ferðapjónustunnar

Baldur Sigmundsson, lögfræðingur

Gunnar Valur Sveinsson, verkefnastjóri